

Όμάδα ασκήσεων Νο. 3 για τα μεταπτυχιακά μαθήματα «Θεωρία Γραφημάτων»
του Μαθηματικού Τμήματος και «Γραφοθεωρία» του Μ.Π.Α.Α.

Έκδοση 3 τελική

Κυριακή 03 Μαΐου 2015

Πριν αρχίσετε να λύνετε τις ασκήσεις, διαβάστε προσεκτικά το παρακάτω κείμενο:

Λύστε τις παρακάτω 60 ασκήσεις. Οι καλύτερες απαντήσεις θα παρουσιαστούν την Δευτέρα 08/06/2015 (15:00-18:00) και την Παρασκευή 12/06/2015 (14:00-17:00). Οι λύσεις πρέπει να παραδοθούν ηλεκτρονικά, γραμμένες κατά προτίμηση σε \LaTeX και υποβληθείσες μέσω της η-τάξης ως αρχεία .pdf, πριν τις 23:59 της 07/06/2015. Αρχεία που δεν θα είναι σε .pdf και δεν θα αναγράφουν στην αρχή τους πλήρη στοιχεία των μελών των ομάδων στις οποίες αντιστοιχούν δεν θα ληφθούν υπόψη. Οι ενδιαφερόμενοι/ες φοιτητές/ριες πρέπει να σχηματίσουν ομάδες συνεργασίας 1 ή 2 ατόμων και να δηλωθούν ως ομάδες στην η-τάξη για την επίλυση των ασκήσεων (για άποφυγή λαθών καλύτερα να δηλώσετε τις ομάδες σας αρκετές μέρες πριν την υποβολή). Δεν θα υπάρξει άλλη διαδικασία υποβολής διαφορετική από αυτή της η-τάξης. Η συμμετοχή στην λύση των ομάδων ασκήσεων μπορεί να δώσει το πολύ 3 μονάδες επιπλέον στον τελικό βαθμό του μαθήματος εφόσον ο βαθμός της τελικής εξέτασης είναι τουλάχιστον $3 + \frac{1}{2}$. Στις παρουσιάσεις θα προτιμηθούν οι ομάδες που θα έχουν συλλέξει τους περισσότερους αστερίσκους. Φοιτητές/ριες που δεν θα κάνουν παρουσίαση σε κανένα από τα πακέτα ασκήσεων που θα παρουσιαστούν κατά την διάρκεια του μαθήματος δεν θα μπορέσουν να διεκδικήσουν καμμία από τις 3 μονάδες. Το ποσοστό των 3 μονάδων που θα ανατεθεί σε κάθε φοιτητή/ρια θα εξαρτηθεί από την ποιότητα/ποσότητα των απαντήσεων που θα υποβάλει η ομάδα του και από την ποιότητα των παρουσιάσεών του.

1 Χρωματισμοί κορυφών και άκμων

- 1.1 Δείξτε πώς προκύπτει η εικασία του Hadwiger για την περίπτωση $k = 5$ (εικασία 8.30 των σημειώσεων) από το θεώρημα των 4 χρωμάτων και το θεώρημα του Wagner (Θεώρημα 8.27 των σημειώσεων).
- 1.2 Ένα γράφημα καλείται k -χρωματικά κρίσιμο αν η αφαίρεση από αυτό οποιασδήποτε άκμης του δημιουργεί ένα $(k-1)$ -χρωματίσιμο γράφημα. Δείξτε ότι αν το G είναι συνεκτικό και k -χρωματικά κρίσιμο τότε $\delta(G) \geq k-1$.
- 1.3 Δείξτε ότι για κάθε $k \in \mathbb{Z}_{\geq 1}$, κάθε γράφημα G όπου $\chi(G) \geq k$ περιέχει διμερές υπογράφημα με $\binom{k}{2}/2$ άκμεις.
- 1.4 Αν η εικασία του Hadwiger ισχύει για k , τότε ισχύει και για κάθε $k' \in [k]$.
- 1.5 Ένα γράφημα είναι 4-χρωματίσιμο αν είναι ή ένωση δύο διμερών γραφημάτων.
- 1.6 Έστω G γράφημα όπου $\Delta(G) \leq 3$. Δείξτε ότι το G είναι 4-άκμοχρωματίσιμο.
- 1.7 Δείξτε ότι υπάρχει c τέτοιο ώστε κάθε ένωση δύο επίπεδων γραφημάτων να έχει χρωματικό αριθμό το πολύ c .

2 Διαπεράσεις

- 2.1 (*) Για ποιά k και l το γράφημα $G_{k,l} = P_l^{[k]}$ είναι Χαμιλτονιανό;
- 2.2 Σύμφωνα με το Θεώρημα του Smith, σε ένα 3-κανονικό γράφημα G , κάθε άκμη ανήκει σε ένα ὄρτιο πλήθος Χαμιλτονιανών κύκλων του G . Χρησιμοποιήστε αυτό το θεώρημα για να δείξετε ότι αν ένα 3-κανονικό γράφημα G είναι Χαμιλτονιανό, τότε θα περιέχει τουλάχιστον 3 Χαμιλτονιανούς κύκλους.
- 2.3 Κάθε Χαμιλτονιανό 3-κανονικό γράφημα είναι 3-άκμοχρωματίσιμο.
- 2.4 Αν το $r \geq 3$ είναι πρώτος, τότε το K_r έχει $k = (r-1)/2$ Χαμιλτονιανούς κύκλους C_1, \dots, C_k τέτοιους ώστε το $\{E(C_1), \dots, E(C_k)\}$ να είναι διαμέριση του $E(K_r)$. Είναι απαραίτητο το r να είναι πρώτος;
- 2.5 Αν ένα γράφημα είναι διμερές και Χαμιλτονιανό, τότε τα δύο μέρη του θα έχουν τον ίδιο αριθμό κορυφών.
- 2.6 Ένα επίπεδο γράφημα είναι διμερές αν και μόνο αν το δυϊκό του είναι γράφημα Euler.

- 2.7 (*) Έστω G συνεκτικό γράφημα τέτοιο ώστε το συμπλήρωμά του να είναι ατρίγωνο. Δείξτε ότι το G έχει Χαμιλτονιανό μονοπάτι.
- 2.8 Σε κάθε συνεκτικό γράφημα υπάρχει περιήγηση ή όποια να περνάει από κάθε άκμή ακριβώς 2 φορές.
- 2.9 (*) Έστω G 3-κανονικό γράφημα που είναι μοναδικά 3-άκμια χρωματίσιμο (κάθε 3-άκμικος του χρωματισμός ορίζει την ίδια διαμέριση του $E(G)$). Δείξτε ότι το G είναι Χαμιλτονιανό.
- 2.10 (*) Αν το γράφημα G είναι Χαμιλτονιανό και $S \subseteq V(G)$, τότε το πλήθος των συνεκτικών συνιστωσών του $G \setminus S$ είναι το πολύ $|S|$.
- 2.11 (*) Ένα τριγωνοποιημένο επίπεδο γράφημα έχει χρωματικό αριθμό 3 αν και μόνο αν είναι γράφημα Euler.

3 Επίπεδα γραφήματα

- 3.1 Χρησιμοποιήστε το θεώρημα του Nash-Williams για να δείξετε ότι κάθε επίπεδο γράφημα G είναι ή ένωση 3 δασών.
- 3.2 Ένα πολύεδρο έχει όψεις που είναι τρίγωνα και πεντάγωνα, έτσι ώστε κάθε τρίγωνο να περιβάλλεται από πεντάγωνα και κάθε πεντάγωνο να περιβάλλεται από τρίγωνα. Έστω επίσης ότι κάθε κορυφή του πολυέδρου γειτονεύει με ακριβώς r κορυφές. Δείξτε ότι $\frac{1}{m} = \frac{1}{r} - \frac{7}{30}$ όπου m το πλήθος των άκμων του πολυέδρου. Δείξτε επίσης ότι $r = 4$ και ζωγραφίστε ένα τέτοιο πολύεδρο.
- 3.3 Γενικεύστε τον τύπο του Euler για γενικά (όχι απαραίτητα συνεκτικά) επίπεδα γραφήματα.
- 3.4 Ένα επίπεδο γράφημα λέγεται αὐτοδυϊκό αν είναι ισόμορφο με το δυϊκό του. Δείξτε ότι κάθε αὐτοδυϊκό γράφημα με n κορυφές έχει ακριβώς $2(n-1)$ άκμες. Κατασκευάστε για κάθε $n \geq 4$ ένα αὐτοδυϊκό γράφημα με n κορυφές.
- 3.5 Δείξτε ότι κάθε ἐξωεπίπεδο γράφημα στο οποίο δεν μπορούμε να προσθέσουμε άκμες έτσι ώστε να συνεχίσει να είναι ἐξωεπίπεδο, είναι Χαμιλτονιανό.
- 3.6 Για κάθε δισυνεκτικό ἐξωεπίπεδο γράφημα G με n κορυφές, ισχύει ότι $\frac{1}{2}n \leq \text{vc}(G) \leq \frac{3}{4}n$.
- 3.7 (*) Κάθε μή-ἐπίπεδο 3-συνεκτικό γράφημα με τουλάχιστον 6 κορυφές περιέχει το $K_{3,3}$ ως ἐλάχιστον.

4 Τέλεια γραφήματα

- 4.1 Δείξτε ότι το συμπλήρωμα ενός κύβου (όποιασδήποτε διάστασης) είναι τέλειο.
- 4.2 Καλούμε (x, y) -τοροειδή σχάρα το γράφημα $H_{x,y}$ όπου

$$V(H_{x,y}) = \{0, \dots, x-1\} \times \{0, y-1\}$$

και

$$E(H_{x,y}) = \{(a, b), (c, d)\} \mid |a - c \bmod x| + |b - d \bmod y| = 1\}.$$

Βρέστε για ποιές τιμές των x και y το $H_{x,y}$ είναι τέλειο γράφημα.

- 4.3 (*) Δείξτε ότι για κάθε θετικό ακέραιο k ισχύει ότι ένα γράφημα G είναι τέλειο αν και μόνο αν το $G^{(k)}$ είναι τέλειο.

5 Μερικές διατάξεις

- 5.1 Φτιάξτε ένα σύνολο γραφημάτων που να αποτελεί άπειρη αντιαλυσίδα για όσο το δυνατόν περισσότερες σχέσεις διάταξης από τις: υπογραφήματα, ἐναγόμενα υπογραφήματα, τοπολογικά ἐλάχιστονα, ἐναγόμενα τοπολογικά ἐλάχιστονα, ἐλάχιστονα, ἐναγόμενα ἐλάχιστονα, συνθλίψεις, ἐμβυθίσεις, ἐναγόμενες ἐμβυθίσεις.
- 5.2 Δείξτε ότι τα χορδικά γραφήματα είναι κλειστά ως πρὸς συνθλίψεις.

5.3 Έστω \mathcal{C} αντιαιαυσίδα για την σχέση έλασσόνων γραφημάτων. Δείξτε (χωρίς να χρησιμοποιήσετε το Θεώρημα των Robertson και Seymour) ότι υπάρχει c τέτοιο ώστε $\forall G \in \mathcal{C} \chi(G) \leq c$.

5.4 Έστω Z_k το γράφημα που προκύπτει αν αντικαταστήσουμε κάθε άκμη του $K_{1,k}$ με μια άκμη πολλαπλότητας k . Έστω \mathcal{S} αντιαιαυσίδα για την σχέση έμβυθίσεων γραφημάτων. Δείξτε ότι υπάρχει k τέτοιο ώστε το Z_k δεν περιέχεται ως έμβυθυσή σε κανένα από τα γράφηματα στην \mathcal{S} .

5.5 (*) Δείξτε ότι, για κάθε k , ή κλάση των γραφημάτων με $\mathbf{vc}(G) \leq k$ είναι καλώς μερικώς διατεταγμένη ως προς υπογράφηματα.

5.6 (*) Δείξτε ότι, για κάθε k , κάθε γράφημα στο σύνολο παρεμπόδοσης έλασσόνων της κλάσης

$$\mathcal{C}_k = \{G \mid \mathbf{vc}(G) \leq k\}$$

έχει $O(k^2)$ κορυφές.

5.7 (*) Έστω \mathcal{U}_r το σύνολο παρεμπόδοσης έλασσόνων για την κλάση γραφημάτων με προσανατολισμο γένος το πολύ r . Δείξτε ότι δεν υπάρχει πολυώνυμο p τέτοιο ώστε $|\mathcal{U}_r| \leq p(r)$.

6 k -δέντρα

6.1 Ένα γράφημα είναι k -δέντρο αν

- είναι το K_{k+1}
- Μπορεί να φτιαχτεί από ένα k -δέντρο G αν προσθέσουμε μια καινούρια κορυφή στο G και την συνδέσουμε με όλες τις κορυφές κάποιας k -κλίμας του G .

Δείξτε τα παρακάτω:

1. Ένα k -δέντρο είναι επίπεδο αν $k < 3$.

2. Ένα k -δέντρο δεν είναι επίπεδο αν $k > 3$.

3. Ένα 3-δέντρο είναι επίπεδο αν και μόνο αν δεν περιέχει το γράφημα Q ως σύνθλιψη. (Το γράφημα Q είναι το γράφημα που προκύπτει από το K_6 αν αφαιρέσουμε τις άκμές ενός τριγώνου του.)

6.2 Καλοϋμε μερικό k -δέντρο κάθε υπογράφημα ενός k -δέντρου. Δείξτε ότι το $K_{r,r}$ είναι μερικό r -δέντρο αλλά δεν είναι μέρικό $(r-1)$ -δέντρο.

6.3 Αν ένα χορδικό γράφημα είναι έξωεπίπεδο, τότε θα είναι και μερικό 2-δέντρο.

6.4 (*) Αν ένα χορδικό γράφημα είναι επίπεδο, τότε θα είναι και μερικό 3-δέντρο.

6.5 Δείξτε ότι ο τρισδιάστατος υπερκύβος είναι μερικό 3-δέντρο.

6.6 (*) Τα γράφηματα τομών των υποδέντρων δέντρων είναι τα γράφηματα χωρίς έναγόμενους κύκλους μήκους μεγαλύτερου του 3.

7 Άπειρα γράφηματα

7.1 Έστω $r \in \mathbb{Z}_{\geq 1}$, $t \in (0, 2)$ και $C_r = \{\mathbf{p} = \{x_1, \dots, x_r\} \in \mathbb{R}^r \mid x_1^2 + \dots + x_r^2 = 1\}$. Έστω επίσης το άπειρο γράφημα G_r^t που έχει ως σύνολο κορυφών το C_r και όπου δύο σημεία συνδέονται με μια άκμη αν η Εὐκλείδεια απόστασή τους είναι ακριβώς t . Έστω τέλος το σύνολο:

$$H_r = \{t \mid G_r^t \text{ έχει άπειρες συνεκτικές συνιστώσες}\}.$$

Δείξτε ότι $|H_2| = \aleph_0$. Ίσχύει το ίδιο για $r \geq 3$;

7.2 Έστω G_r το (άπειρο) γράφημα με $V(G_r) = \mathbb{R}^r$ και όπου δύο κορυφές ενώνονται αν η μεταξύ τους Εὐκλείδεια απόσταση είναι 1. Δείξτε ότι $3 \leq \chi(G_2) \leq 7$. Βρείτε στην βιβλιογραφία τις καλύτερες εκτιμήσεις του $\chi(G_r)$ για $r > 2$.

7.3 (*) Χρησιμοποιώντας το λήμμα του Κόνιγ, αποδείξτε ότι αν το G είναι γράφημα όπου $|V(G)| = \aleph_0$ και κάθε υπογράφημά του είναι 3-χρωματίσιμο, τότε και το G είναι 3-χρωματίσιμο.

8 Κανονικά γραφήματα και Ταιριάσματα

- 8.1 (*) Κάθε διμερές k -κανονικό γράφημα όπου $k \geq 1$ έχει τέλειο ταίριασμα.
- 8.2 (**) Δείξτε ότι κάθε συνεκτικό γράφημα με άρτιο αριθμό άκμών μπορεί να προσανατολιστεί έτσι ώστε κάθε κορυφή να έχει άρτιο εξώβαθμο. Χρησιμοποιώντας αυτό δείξτε ότι κάθε 3-κανονικό γράφημα με $4k$ κορυφές περιέχει ανεξάρτητο σύνολο με k κορυφές το οποίο αν αφαιρεθεί από το G δημιουργεί γράφημα του οποίου όλες οι συνεκτικές συνιστώσες είναι μονοκυκλικές.
- 8.3 Ένα κανονικό διμερές γράφημα δεν έχει ποτέ άρθρικές κορυφές.
- 8.4 (*) Βρείτε ένα γράφημα που να είναι άκμομεταβατικό αλλά όχι κορυφομεταβατικό και ένα γράφημα που να είναι κορυφομεταβατικό αλλά όχι ακμομεταβατικό.
- 8.5 Κάθε 3-κανονικό γράφημα χωρίς γέφυρες G περιέχει ταίριασμα μεγέθους $\frac{1}{3}m(G)$.
- 8.6 Έστω G γράφημα, M μεγιστικό ταίριασμα του G και M' μέγιστο ταίριασμα του G . Δείξτε ότι $|M| \geq |M'|/2$.
- 8.7 $\delta(G) \geq n(G)/2 \Rightarrow \mu(G) \geq \lfloor n(G)/2 \rfloor$.

9 Διάφορα

- 9.1 Δείξτε ότι ο αριθμός Ramsey $r(4, 3)$ είναι ίσος με 9. Βρείτε στην βιβλιογραφία τις καλύτερες εκτιμήσεις του $r(4, r)$ για $r > 3$.
- 9.2 Έστω οι εξής κλάσεις γραφημάτων.
 $\mathcal{G}_1 = \{G \mid \text{Κάθε συνεκτικό υπογράφημα του } G \text{ είναι έναγόμενο υπογράφημα του } G\}.$
 $\mathcal{G}_2 = \{G \mid \text{Κάθε έναγόμενο υπογράφημα του } G \text{ έχει κορυφή βαθμού το πολύ } 1\}.$
Δείξτε ότι $\mathcal{G}_1 = \mathcal{G}_2$.
- 9.3 Ένα γράφημα G είναι διμερές αν για κάθε υπογράφημα H του G ισχύει ότι $\alpha(H) \geq n(H)/2$.
- 9.4 Δείξτε ότι για κάθε $k \in \mathbb{Z}_{\geq 1}$, ένα γράφημα είτε θα περιέχει k διακεκριμένα τρίγωνα ή θα περιέχει ένα σύνολο S με $3k - 3$ κορυφές τέτοιες ώστε το $G \setminus S$ δεν περιέχει κανένα τρίγωνο.
- 9.5 Έστω G γράφημα n κορυφών χωρίς γέφυρες όπου $C_4 \not\subseteq_{\text{TP}} G$ και $K_{1,5} \not\subseteq_{\text{UP}} G$. Δείξτε ότι το G είναι μοναδικό για κάθε n και υπολογίστε την διάμετρο και το μήκος του μέγιστου μονοπατιού του ως συνάρτηση του n .
- 9.6 Δείξτε ότι το $L(K_{3,3})$ είναι αυτόσυμπληρωματικό.
- 9.7 (*) Ποιά είναι η συνεκτικότητα του υπερκύβου r διαστάσεων;
- 9.8 (*) Αν για κάποιο γράφημα G ισχύει ότι $m(G) > n(G) + 3$ τότε το G περιέχει δύο άκμοδιακεκριμένους κύκλους.
- 9.9 (*) Κάθε 3-συνεκτικό μη διμερές γράφημα έχει τουλάχιστον 4 περιττούς κύκλους.

Τέλος τρίτου (και τελευταίου) πακέτου ασκήσεων. Καλή διασκέδαση!